

<http://hulporganisaties.be/pages/details.asp?Ing=NL&Id=3640>

gehandicapten:

Geweld tegen vrouwen met een handicap bestaat. Persephone vzw geeft voorbeelden en preventietips:

Vrouwen met een handicap worden nog te vaak als aseksuele wezens beschouwd die niet aantrekkelijk zijn en daarom ook geen slachtoffer kunnen zijn van seksueel geweld.

De blindheid voor deze en andere vormen van machtsmisbruik wil Ann Van den Buys van Persephone vzw aankaarten. Ze schreef er zelfs een boek over: "Elke seksuele handeling, met of zonder daadwerkelijk contact, die zonder de toestemming van het slachtoffer uitgevoerd wordt, is een vorm van seksueel geweld", zegt ze.

Welke vormen van geweld zijn er zoal?

De voorbeelden die Ann aanhaalt zijn veelzeggend en tonen aan dat geweld daadwerkelijk bestaat.

1. Geweld in het leven van alledag. Geen kansen krijgen.

Het eerste niveau is dat van de zichtbaarheid. Een vrouw moet mooi en charmant zijn; een vrouw met een handicap wordt daarom als een mislukking, een aseksueel wezen met een onpersoonlijk lichaam bekeken. Zo'n lichaam misbruiken is toch niet zo erg?

Daarnaast ervaart Ann ook dat mensen met een handicap door hun omgeving erg tegenwerkt worden: Vaak krijgen ze ondanks hun capaciteiten de kans niet te studeren, te werken, een gezin te stichten of sociale contacten te kunnen onderhouden.

De samenleving kan of wil nog altijd niet inzien dat vrouwen met een handicap in al deze domeinen een volwaardige rol kunnen spelen en sluit ze daarom uit.

2. Geweld in voorzieningen.

"Ook in instellingen, homes, beschermde werkplaatsen zijn er vormen van geweld aanwezig" gaat Ann verder, "doorgaans wordt op een zeer paternalistische manier voor deze mensen gezorgd. Dit maakt hen monddood. Ook dat is geweld.

In die sfeer is seksueel misbruik nooit veraf. Als je gewoon bent geworden dat anderen je wassen en aankleden (zonder zich de moeite te troosten de deur van je kamer te sluiten), dat anderen beslissen wanneer je opstaat, eet en gaat slapen, dat je lichaam bestudeerd en betast wordt voor je eigen welzijn zonder dat iemand jouw toestemming heeft gevraagd, dan is seksueel misbruik door een hulpverlener gewoon maar één stapje verder."

3. Geweld thuis.

"Jij geraakt toch niet aan een man! Welke man is er nu geïnteresseerd in een gehandicapte vrouw?" Zulke opmerkingen krijgen vrouwen met een handicap vaak te horen van hun familie.

Op de duur geloven ze het zelf. Ze haten hun eigen lichaam en nemen er afstand van. Hun familie ontnemt hen dikwijls ook elk recht op seksualiteit. Ook als deze vrouwen er toch in slagen een mooie relatie uit te bouwen, blijven de ouders vasthouden aan het aseksuele beeld dat ze van hun dochter hebben. "Je vraagt de pil? Hoe? Waarvoor heb jij die nodig?!", is een antwoord dat vele vrouwen met een handicap van hun moeder gekregen hebben.

Zelfstandig wonen met hulp van assistenten die je zelf aanwerft, is een formule die stilaan opgang maakt. Ze heeft duidelijke voordelen: je kiest zelf je assistenten en voldoen ze niet, dan geef je ze gewoon hun ontslag. Ze hebben dus weinig kans om hun macht te misbruiken. En toch, de realiteit wijst uit dat zelfs in deze situaties machtsmisbruik de kop opsteekt. Bij wijze van voorbeeld: een assistente laste zelf, tussen het uit bad helpen en het afdrogen, een rookpauze in.

4. Inbreuken op privacy.

Wie zich niet zonder hulp kan wassen of aan- en uitkleden, kan zelden genieten van rust en privacy in die ogenblikken.

Helpers krijgen met de regelmaat van de klok andere patiënten toegewezen, hebben weinig tijd, nemen

de moeite niet om de deur te sluiten, enz.

Ook bij een bezoek aan de gynaecoloog is er weinig sprake van privacy. Sterilisatie en abortus wordt aan vrouwen met een handicap dikwijls opgedrongen.

5. Geweld in gezondheidsinstellingen.

Als vrouwen medische zorgen nodig hebben die los staan van hun handicap, weet het medisch personeel blijkbaar met die handicap absoluut geen raad, wat dramatische gevolgen heeft.

1. Een vrouw die opgeroepen werd voor een borstkankerscreening, kon met haar rolstoel het gebouw niet binnen. Geen screening, dus.
2. Een vrouw die zichzelf niet kon wassen, werd niet gewassen, want daar hadden ze geen tijd voor.
3. De dokter richtte zich bij het geven van informatie niet tot de patiënt maar tot haar assistent.
4. Bij een rolstoelgebonden vrouw die een gynaecologische ingreep had ondergaan, werd de urinesonde na 2 dagen niet verwijderd, want dan moesten ze haar op de bedpan zetten en daar hadden ze geen tijd voor.

Tips voor vrouwen met een handicap.

Ann wil aan vrouwen enkele belangrijke basisprincipes meegeven.

1. Je lichaam hoort jou toe.
2. Vertrouw je intuïtie.
3. Je hebt recht op seksuele voorlichting.
4. Leer het onderscheid maken tussen aangenaam en onaangenaam fysisch contact.
5. Leer nee zeggen.
6. Ben je slachtoffer geweest van seksueel geweld, probeer het dan te vertellen.
7. Leer zelf beslissingen nemen.
8. Zoek contact met andere vrouwen met een handicap.
9. Word verliefd op het leven: durf een levensproject uitbouwen, leer geloven in je mogelijkheden, gebruik je doorzettingsvermogen.

Preventie: zelfverdediging voor vrouwen met een handicap.

"Preventie bestaat uit verschillende elementen. Zelfverdediging is er één van", besluit Ann. "Dit houdt heel wat meer in dan schoppen en slaan. Het is een systeem dat ook moet kunnen dienen om psychisch geweld te stoppen.

Mentale training vormt daarom een belangrijk onderdeel van elke goede cursus. Start van de lessenreeks is uiteraard het leren onderscheiden van gevaarlijke en niet-gevaarlijke situaties.

Verder wordt veel aandacht besteed aan lichaamstaal en het juiste gebruik van je stem.

Enkele fysische zelfverdedigingstechnieken ronden het geheel af. Je leert daarbij vertrekken van wat je wel kan, terwijl je toch rekening houdt met je fysische beperkingen.

Meer info:

Ann Van den Buys Persephone vzw schreef met andere ervaringsdeskundigen het boek *Geweld tegen vrouwen met een handicap*.

Ze geeft bovendien een overzicht van wat er reeds aan onderzoekswerk, preventie en specifieke hulpverlening gerealiseerd is en geeft daarin de vele lacunes aan.

Het boek is zowel nuttig voor hulpverleners als voor vrouwen met een handicap die zich (preventief)

willen wapenen. Ook docenten weerbaarheid en zelfverdediging hebben veel aan deze studie.

Het boek is in de winkel te koop voor €9,90 of verkrijgbaar via de post voor €10 (inclusief verzendingskosten). Storten kan op rekeningnummer 001-3513074-04 met vermelding "boek geweld". Het boek is bij ons ook verkrijgbaar op Daisy-CD.

Persephone vzw.

Persephone vzw, vereniging van vrouwen met een handicap of een chronische invaliderende ziekte, werkt sinds 1995 voor en door vrouwen met een handicap. De vereniging kiest voor belangenbehartiging en sensibilisatie, zelfhulp en informatieverspreiding.

Persephone vzw - Solvijnsstraat 30 - 2018 Antwerpen – tel: 03 322 46 40.

<http://www.persephonevzw.org>